

Příloha č. 5

Program Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

„Tvoje, moje, naše řeč aneb Čeština jako druhý jazyk“

Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání:

Rok v přírodě aneb zahrada, jedna paráda

Pro roky: 1.9.2023 - NEURČITO
Věk: 5-7 let

Obsah:

1. Úvod
2. Specifika vzdělávání ve skupinách pro jazykovou přípravu
3. Záměr vzdělávání
4. Zajištění věcných podmínek, organizace vzdělávání ve skupinách pro jazykovou přípravu
5. Formy a metody práce při jazykové přípravě
6. Vzdělávací obsah „Tvoje, moje, naše řeč aneb ČEŠTINA JAKO DRUHÝ JAZYK“
7. Výstup

1. Úvod:

„Tvoje, moje, naše řeč aneb ČEŠTINA JAKO DRUHÝ JAZYK“ – je jazykovou přípravou dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka.

2. Specifika vzdělávání ve skupinách pro jazykovou přípravu:

Tato forma vzdělávání je realizována, když jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání. I jinak při počtu 1-3 bude těmto dětem poskytována individuální jazyková podpora v rámci vzdělávacích činností dle školního vzdělávacího programu.

3. Záměr vzdělávání:

- věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy;
- při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk
- učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování
- českého jazyka;
- poskytovat dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění
- plynulého přechodu do základního vzdělávání.

4. Zajištění věcných podmínek, Organizace vzdělávání ve skupinách pro jazykovou přípravu: (citace z Metodiky VC v MŠ)

- Pokud počet dětí, cizinci a pro které je předškolní vzdělávání povinné, je alespoň 4 děti v jednotlivém místě poskytování vzdělávání, v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogický program a kde má škola zázemí, ředitel mateřské školy zřídí skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání (dále jen "jazyková příprava") zvlášť pro jednotlivá místa poskytovaného vzdělávání, v případě lesní mateřské školy zvlášť pro jednotlivá území.
- Mateřská škola dětem ve skupině poskytuje jazykovou přípravu v rozsahu 1 hodiny týdně.
- Skupina pro jazykovou přípravu má nejvýše 8 dětí podle odstavce 1. Další skupinu pro jazykovou přípravu lze zřídit, pokud je do dosavadní skupiny zařazeno 8 dětí podle odstavce 1.
- Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu jiné děti než uvedené v odstavci 1, a to i do vyššího počtu než 8 dětí, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy dětí podle odstavce 1."

5. Formy a metody práce:

Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Faktory ovlivňující volbu metod a forem práce:

- schopnost vnímání a koncentrace
- tempo učení
- motivace a ochota se učit
- skupinově dynamické procesy, jako je okamžitá nálada ve třídě a vyrušování jednotlivci
- složení skupiny (chlapci – dívky, děti z různých společenských a jazykových vrstev)

Metody:

budou voleny tak, aby vedly k osvojování potřebných jazykových vědomostí a dovedností a rozvíjely schopnosti žáků v jazykové přípravě, a to v souladu s výukovými cíli, a s přihlédnutím k individuálním rozdílům, budou využívány například metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- aktivizující – DH
- individuální aj.

6. Vzdělávací obsah „Tvoje, moje, naše řeč aneb ČEŠTINA JAKO DRUHÝ JAZYK“

Vychází z metodického materiálu „Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro předškolní vzdělávání“, a je rozdělena do 10 tematických okruhů:

1. TÉMA: SEZNAMOVÁNÍ
2. TÉMA: TŘÍDA
3. TÉMA: MATEŘSKÁ ŠKOLA
4. TÉMA: RODINA
5. TÉMA: CO RÁD/A DĚLÁM
6. TÉMA: ČAS
7. TÉMA: STRAVOVÁNÍ
8. TÉMA: LIDSKÉ TĚLO A OBLEČENÍ
9. TÉMA: MÍSTO, KDE ŽIJU
10. TÉMA: PŘÍRODA

Jednotlivé tematické okruhy jsou zapracovány do integrovaných bloků dle schématu:

Každý okruh je pak rozdělen do tří oblastí:

- 🌸 poslech a mluvení,
- 🌸 sociokulturních kompetence,
- 🌸 slovní zásoba a větné konstrukce k tématům,
- 🌸 metodické poznámky nebo zásady, které pedagog při práci s dětmi s OMJ dodržuje.

Kurikulum dále zahrnuje doporučené materiály k využití z NPI: „*Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání*“ a Metodický materiál MSMT-21851/2021-1.

7. Výstup:

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je „**Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání**“, který lze využívat rovněž při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro předškolní vzdělávání určuje úroveň toho, co by dítě mělo zvládnout před vstupem do ZŠ, v oblastech poslechu a mluvení a sociokulturních kompetencí, aby mu stačila podpora učitele v rámci běžné třídy.

Čerpáno z:

- stránky MŠMT (RVP PV a opatření):
<https://www.msmt.cz/vzdelavani/predskolni-vzdelavani/opatreni-ministra-zmena-rvppv-2021>
- stránky MŠMT (Metodický materiál a novelizovaná vyhláška):
<https://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/metodicky-material-msmt-k-poskytovani-bezplatne-jazykove>

- stránky MŠMT (Kurikulum..):
<https://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/kurikulum-cestiny-jako-druheho-jazyka?highlightWords=kurikulum>
- služby adaptačních koordinátorů a tlumočnicků:
www.cizinci.npi.cz.